

PĚCHOTNÍ ROZHLEDY

ROČNÍK I.

ČÍSLO 1.

K. G.:

Útok pěšího pluku, podporovaného neobyčejně mocným dělostřelectvem.

Tento příklad velmi pěkného a zdařilého útoku pěšího pluku na francouzské frontě r. 1918 vylíčil v své přednášce v dělostřeleckém učilišti v Metách plukovník franc. armády Leroy. Útok pěšího pluku byl předem výtečně propracován, s náhodou počítáno bylo při tom co nejméně. Výsledky útoku byly výborné: Pluk dosáhl postupně všech určených cílů, zajal 1.150 Němců, ukořistil 55 děl a 140 kulometů.

Při tomto útoku připadalo na 1 km 13 baterií dělostřelectva, a to 6½ baterie dělostřelectva polního, 2 baterie děl. hrubého a 4½ baterie děl. těžkého. Útok byl proveden 18. července 1918.

I. Situace. — Vydané rozkazy.

Po německé ofenzivě koncem května a počátkem července 1918 zmocnili se Němci Soissonu a kraje jižně od Noyonu, kdež se počali zařizovati k dočasné obraně event. k přípravám na další útočné akce. V tomto úseku se udrželi Francouzi na čáře východně od říčky Ru de Retz.

17. července 1918 ráno kantonoval 1. francouzský pěší pluk na březích řeky Aisny v osadě Couloisy, jsa vzdálen asi 10 km od fronty. Téhož dne ráno byl povolán velitel tohoto pluku s vyššími důstojníky k veliteli divise. Od něho zvěděli, že se pluk 18. července zúčastní útoku v rámci větší jednotky, dostali veškeré důležité zprávy a fotografické snímky útočného pásma a ke konci ústní informace, které obsahovaly v podstatě toto: Pluk bude útočiti v pásmu asi 300 m širokém. Vlevo bude útočit jiný pluk v pásmu zšíří asi 500 m, v pravo pluk v pásmu právě tak širokém jako vlastní pluk.

Směr útoku od západu k východu na dvorec Fosse en Haut, dále na dvorec na Mont de Pernant. Odtud se útočné pásmo rozšíří na severovýchod, takže levé křídlo bude dále útočit na Piquet, pravé křídlo na kotu 118 a dále na Mont sans pain (viz náčrt).

Postupné cíle:

1. údolí osady Pernant,
2. linie spojující kotu 118 u Saconin s osadou Pernant,
3. konečný cíl: severní okraj výšin po obou stranách údolí s osadou Vaux.

Myšlenka manévru. Útočiti po výšinách silným pravým křídlem tak, aby jednotky jdoucí vlevo zůstaly stále stupňovitě vzadu a tím zároveň kryly levý bok svého pravého souseda. Za velmi

důležité pokládalo podržeti co nejdéle čerstvé síly pro poslední období útoku.

Dělostřelectvo. Příprava vůbec nebude. Dělostřelectvo vytvoří pohyblivou palebnou přehradu, jež se bude pohybovat rychlostí: 100 m za 3 minuty až k 1. cíli, kde se na 20 minut zastaví, 100 m za 3 minuty k 2. cíli, kde se zastaví na 40 minut. 100 m za 3 minuty k 3. cíli, kde dělostřelecká palba bude slábnouti, až se vůbec zastaví.

Jeden oddíl kanonový 15·5 cm střílí ochrannou palbu na frontě pluku a sousedního pluku vpravo.

II. Přemístění dělostřelectva.

1. Jeden oddíl 7·5 cm v palebném postavení u lesíka 2 km jz. od Courtansonu střílí od hodiny „H“, t. j. od vyražení pěchoty k útoku, jen 10 minut. Odtud se pak přemístí na výšinu východně od potoka Ru de Retz, kde zaujme palebné postavení.

2. Dva oddíly 7·5 cm podporují palbou postup pěchoty a přemístí se též na druhý břeh potoka Ru de Retz, jakmile dojde situační hlášení od pěchoty a od oddílu 7·5 cm, který se již přemístil.

3. Jeden oddíl 15·5 cm kanonů v palebném postavení jihozápadně od Courtansonu přemístí se pak na zvláštní rozkaz na svah jihovýchodně od Ru de Retz.

4. Jeden oddíl 10·5 cm v palebném postavení u Montigni—L'Engrain, asi 6 km západně od Saint Bandry překročí potok Ru de Retz, až pěchota dosáhne údolí Saconin.^{*)}

III. Dispozice velitele pluku.

Když dostal velitel pluku veškerá vysvětlení od velitele divise, vrátil se se svými důstojníky k pluku a ve 13 hodin 30 minut vydal rozkaz k útoku. Rozkaz byl sestaven jen podle údajů mapy a dokumentů od divise, neboť obhlídku terénu nebylo možno provést. Na podkladě toho byly studovány prvky rozhodnutí: Terén až do poloviny cesty k 1. cíli mírně stoupá. Postup může býti pozorován nepřítelem, který jest usazen v severní části útočného pásma pluku, rovněž se severního břehu Aisny, kde se vůbec útočiti nebude. Dále se terén mírně sklání do údolí osady Pernant.

Nepřítel je sice již asi 6 neděl v známém kraji, ale nemá úplně dobře vybudované postavení. Fotografické snímky ukazují několik řad nesouvislých zákopů za sebou, které měly svá jména: Zákop „V seně“, „V žitě“, „Na schodech“. Zákopy nejsou příliš široké a kromě zákopu „V seně“ nemají souvislých drátěných překážek. Z předešlých bojů zůstalo v této krajině mnoho granátových jam, kterých bylo jistě nepřítelem využito a které byly vybudovány jako úkryty kulometů. — Severně od útočného pásma pluku je nejméně 7 nepřátelských baterií v palebném postavení na západním svahu údolí, v němž jest osada Pernant.

^{*)} Tento oddíl byl proto tak daleko, že byl dán divisi k dispozici až 17. července odpoledne, měl ohromné zásoby munice v posicích baterií a byl výborně zaštrílen.

Z uvedených úvah vyplynuly tyto dispoice velitele pluku:

a) Útok na 1. cíl: 250 m není mnohem větší prostor než normální útočné pásmo roty. Pravý bok jest chráněn sousedním plukem, který útočí v podobném terénu, v pásmu stejně širokém a patří k téže divisi.

Více je ohrožen levý bok. Terén je zvlněný a v prvním kilometru zalesněný. Možno předpokládati, že sousední pluk zde naráží na vážné překážky. Je třeba počítati s nepříjemným překvapením, zejména z blízkosti posic oněch 7 baterií. Bude třeba, aby se vlastní pluk kryl do leva jednou rotou s kulomety, která bude zároveň udržovati spojení se sousedem.

Bude třeba čistiti zákopy a kulometná hnízda, t. j. bude třeba 1—2 čet čistíčů, kteří přijdou od koloniálního praporu (černoši), jenž byl dán k tomu účelu k dispozici.

Vyrazení k útoku musí býti provedeno náhle a rychle. Vpředu budou zákopníci s nůžkami na drát. Doprovodné zbraně zahájí při vyrazení prudkou palbu.

K útoku na 1. cíl stačí jeden polní prapor. (I.) Druhé dva prapory budou postupovati za čelním praporem a za postupu zaujmou poznenáhlu rozčlenění do hloubky.

Doprovodné zbraně postupují s II. praporem.

b) Útok na 2. cíl: Čelní prapor vyrazí z 1. cíle směrem příčným vlevo na zákop u koty 134.5. Tím se vytvoří prostor, do něhož se vsune II. prapor. II. prapor uspořádá se na 1. cíli a vyrazí z něho hned za pohyblivou palebnou přehradou, jakmile se začne znovu pohybovati vpřed. Cílem II. praporu je severní svah koty 118. Tomuto praporu je přidělena 1. četa koloniálního vojska — čistíčů.

III. prapor bude postupovati za II. praporem.

c) Útok na konečný cíl: Konečný cíl I. praporu je „Piquet“ a „La Perle“, kdež se zařídí k obraně.

II. prapor uvede na předvídané zastávce své jednotky do pořádku. Jeho konečným cílem je hřbet koty 122, tak, aby měl výstřel do údolí vesnice Mercin.

III. prapor postoupí na kotu 118, odkud na zvláštní rozkaz bude zesíli nebo překročí II. prapor, nebo vyčistí údolí osady Vaux.

d) Spojení a SV. Spojení bude zřízeno na ose přemístění vel. pluku. Počáteční SV. pluku je Fosse en Haut, další SV. je lom Perant, pak Val Serry.

IV. Provedení.

Pluk opustil svou kantonovací stanici až večer ve 20 hodin, aby jeho postup nebyl pozorován letci. Pro noční pochod bylo počítáno 2½ km za hodinu, takže pluk měl dosáhnouti výchozí základny ve 2 hodiny. Přes velmi špatný stav silnice a panující deště byla první polovice cesty vykonána v čase předem určeném a bez nehod. Ale v druhé polovině cesty se pluk velmi zdržel, neboť příčiny zastávek a únavy se velmi množily. Pluk se křížoval s různými proudy dělostřelectva a trénu. Krom toho napochodoval na dva pěší pluky, které používaly značného kusu téže cesty pro pochod do vý-

chozí základny, kterou měly poněkud jižněji. Nejvíce se však zdržel pluk při průchodu ssutinami vesnice Saint Bandry. Celý pluk tu byl nucen projít v zástupu.

a) **Útok I. praporu:** V hodinu „H“, kdy se začala pohybovatí vpřed dělostřelecká palebná přehrada, byl I. prapor připraven ve výchozí základně k vyražení. Dvě rotý v prvním sledu, zákopníci v čele. Doprovodné zbraně a čističi ještě však vůbec nedošli. Na dané znamení vyrazily čelní rotý vpřed. Nepřátelské linie stráží a dále zákopů „V seně“, „V žitě“, „Na schodech“ bylo postupně dobyto. Bylo zajato mnoho nepřátel. Časem však nastal v postupu nepořádek, protože bylo nutno projít několika řadami drátěných překážek a vyčistiti několik kulometných hnízd. — Prapor dosáhl 1. cíle zároveň s pohyblivou palebnou přehradou, která se tu podle rozvrhu na 20 minut zastavila. — Během postupu byly čelní rotý napadeny prudkou palbou z leva. Polovina čelní levé rotý obrátila se z vlastního popudu proti nepříteli vlevo, dosáhla až 2 nepřátelských baterií a konečně až zámku v Pernant. Při tom zajala více než 200 zajatců, mezi nimi i jednoho plukovníka.

Rota, určená k ochraně levého boku a k spojení s levým sousedem, zabohčila rovněž do leva. Dosáhla místa, s něhož ovládala skvěle údolí, kterým se snažily uniknouti některé nepřátelské části. Způsobila jim ohromné ztráty. Ale zatím se utvořil před ní a nalevo od ní prázdný prostor a proto na dalším postupu utrpěla tato rota těžké ztráty. Velitel rotý padl a zbytky rotý se připojily k sousednímu pluku.

Vidíme, že se vlastně polovina čelního praporu během boje přeměnila v prvky, zajišťující levý bok. Ostatní části pokračovaly v postupu, při čemž narazily v údolí Pernant na četné překážky. V postupu se zdržely zejména tehdy, když na východním svahu údolí ukořistily 4 nepřátelské baterie. Zatím se posunovala palebná přehrada dále vpřed k 2. cíli, jehož dosáhla mnohem dříve než části pěchoty, které měly neustále postupovati za samou přehradou.

b) **Útok II. praporu.** II. prapor dosáhl dvora Mont de Pernant, jak bylo původně zamýšleno, a postupoval na svahy z údolí, aby se dostal do čelní linie. Ač se I. prapor velmi opozdil, přece se II. prapor dostával velmi těžce do první linie. Sousední jednotky vpravo útočily silným levým křídlem a rozšiřovaly tak svou činnost do pásma II. praporu. Pohyblivá palebná přehrada se již dávno zastavila na 2. cíli, když II. prapor pronikal teprve po hřebetě koty 128.5. Mnoho nepřátelských kulometníků se uchýlilo do zákopů na kotě 134.5.

Hřbet, na nějž vystoupil II. prapor, byl postřelován prudce nepřátelskými bateriemi. Nastal krutý boj. V 8 hod. 30 min. zahájil proti oběma čelním rotám nepřítel protiútok ze severu, podporovaný kulomety ze zákopů na kotě 134.5. Po 20 minutách byl protiútok palbou francouzského dělostřelectva zlomen a II. prapor obnovil další postup. Dostal se až do pásma německých baterií. Němečtí dělostřelci vytrvali u svých děl a byli tu pobiti. Po 10. hodině obsadil prapor celý hřbet západně od La Perle.

c) Útok III. praporu. III. prapor dosáhl čelem Ru de Retz právě v okamžiku, když německé dělostřelectvo zahájilo protipřípravnou palbu na přechody přes potok. Prapor prošel rychle dělovou palbou a máje před sebou dostatečně veliký prostor, rozčlenil se na okraji plošiny a postupoval za II. praporem. Po cestě zajal ještě několik nepřátelských kulometů, které tu a tam zůstaly ještě v posici a dosáhl údolí Pernant. Právě tak jako II. prapor byl i III. prapor zatlačen sousedem poněkud do leva. I jemu způsobilo nepřátelské dělostřelectvo, umístěné východně od koty 134.9, značné ztráty.

Tak jako vývojem boje dostal se II. prapor z větší části do pásma I. praporu, tak také III. prapor vstoupil do prvního sledu v pásmu, určeném původně II. praporu. Dobře chráněn v levém boku sestoupil III. prapor do údolí Vaux, kdež ukořistil několik německých baterií. Potom překročil 2. cíl a postupoval směrem na kotu 122. Ale zatím bylo 10 hodin. Palba francouzského dělostřelectva slábla, až umkla úplně. Ponenáhlu nastával klid, jen několik německých kulometů pálilo ještě čile s koty 122. Francouzské prapory se dávaly na dosažených cílech do pořádku a zařizovaly se k dočasné obraně.

d) Přemístění dělostřelectva.

1. Oddíl 7.5 cm v palebném postavení u lesíka 2 km jihozápadně od Courtansonu zahájil palbu v hodinu „H“. Účastnil se 10 minut pohyblivé palebné přehrady, střelíje 5 ran každým dělem za minutu, a pak zastavil palbu, nakolesnil a přemísťoval se. Cesta přesunu vedla 1½ km jižně od Courtansonu směrem od západu k východu, po příkrých svazích. Několikrát byl oddíl napaden palbou německých děl, ale přes to se poměrně dosti hladce přemístil a v 8 hod. 30 min. zaujal nové palebné postavení asi 1½ km jihozápadně od lomu Pernant. V této době pěchota postoupila před vesnicí Vaux.

2. Druhé dva oddíly 7.5 cm počaly se přesunovat kolem 10. hodiny a zaujaly nové postavení asi 2 km jihozápadně od Fosse en Haut uprostřed obilí. Tato posice byla velmi nevýhodná, což se ukázalo až příštího dne, kdy jeden z těchto oddílů velmi trpěl. Oba oddíly zahájily znovu palbu asi v 15 hodin.

3. Oddíl 10.5 cm, který byl původně v palebném postavení značně vzadu, začal se přesunovat kolem 8. hodiny a o polednách zaujal nové postavení na okraji plošiny 500 m jihovýchodně od Fosse en Haut.

4. Oddíl 15.5 cm divisního dělostřelectva provedl přesun až na večer. Ve 20 hodin zaujal posici za vlnou terénu ½ km severovýchodně od Fosse en Haut.

e) Spojení a doprovodné zbraně.

Telefonní materiál na vozech a doprovodné zbraně měly dojetí až k Ru de Retz. Při příchodu k Fosse en Haut byla však obsluha s materiálem napadena protipřípravnou dělovou palbou, která byla řízena na přechody přes potok Retz. Pobočník přednosty spojovací služby a většina obsluhy byla zabita, materiál byl velmi poškozen, což mělo v zápětí velmi slabou výkonnost spojovací služby až do 10 hodin. Do té doby fungovali bezvadně jediní běžci. Teprve po 10. ho-

dině podařilo se zřídit telefonní spojení, a to jen proto, že bylo nařízeno, aby telefonní kabely byly za útoku dopravovány na zádech mužstva — telefonistů.

Doprovodné zbraně nedošly včas do východiska k útoku a do boje se pak již vůbec nedostaly.

V. Dokončení útoku.

Útokem dosáhl pluk určených cílů. Jen koty 122 se prvního dne nezmocnil, neboť k 10. hodině byl v jednotkách 1. sledu značný nepořádek. Toho využily německé kulomety, které se na výšině 122 náhle objevily a odtud způsobovaly značné ztráty. K dalšímu úspěšnému postupu bylo tedy třeba uvést nejprve jednotky do pořádku, zjistiti přesně, kde jsou umístěny německé kulomety, a podati o tom zprávu vlastnímu dělostřelectvu. To se také skutečně stalo.

I. prapor byl vystřídán jednotkami sousedního pluku a přesunul se pak za pravé křídlo vlastního pluku. Zatím byly od III. praporu vyslány přezvědné hlídky, jimž se podařilo zachytiti na okraji koty 122. Svou činností přivábily na sebe palbu německých kulometů, které tak prozradily své umístění.

Proto mohl býti druhý den zahájen útok za výhodných podmínek, neb francouzské dělostřelectvo znalo již přesně umístění nepřátelských kulometů. Velitel dělostřelectva pro přímou podporu měl znamenitý výhled na celý terén. Jednotky pěchoty byly umístěny čelně k svým cílům. Pravé křídlo pluku bylo dostatečně chráněno. Po celé dopoledne působilo francouzské dělostřelectvo soustavnou ničivou palbou, kterou byla pěchota francouzská velmi často znepokojována, a musila dávat často znamení, že vlastní dělostřelectvo střílí příliš krátce.

Ve 14 hodin vyrazila pěchota k útoku. Jedním náparem pronikla německou obrannou linií. Kulomety na kotě 122, které nebyly zničeny dělostřelectvou přípravou, byly vzaty ztečí. Obsluha byla pobita. Jen několik Němců padlo do zajetí.

Major gšt. Ladislav Preininger:

Provedení výpadu v Alsasku 20. srpna 1918.

Úvodem.

„Přepad je místní akce; chceme se jím buďto zmocniti části nepřátelského postavení nebo zajmouti nepřítele nebo něco zničiti.“ (Čl. 763, P-I-1.)

Víme, že přepad provádíme buď k dosažení jistého taktického účelu: zmocniti se části nepřátelského postavení nebo zničiti jistou část a prostředky, nebo za účelem zpravodajským, t. j. abychom zajali něco nepřátel a získali nepřátelský materiál, jímž možno dosáhnouti různých potřebných zpráv o situaci a morálním stavu a zjištění totožnosti posádky nepřítele.